

Číslo: 6038/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 06. 11. 2023 do 10. 11. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou Juraja Slávika Neresníckeho, Školská 447/3, Dobrá Niva	
Zriaďovateľ	Obec Dobrá Niva

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Kvetoslava Babiaková, riaditeľka školy
Ing. Katarína Tupanová, zástupkyňa riaditeľky školy
Edita Čipková, zástupkyňa riaditeľky školy pre MŠ

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 6038/2023-2024 zo dňa 30. 10. 2023
inšpekciu vykonali:

Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Natália Beľová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Andrea Koristeková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor, ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Erzsébet Máté, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Katarína Tóthová, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

RNDr. Eva Zenková, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná vo vidieckej plnoorganizovanej základnej škole s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským v organizačnej zložke základná škola. Mala 9 tried, z toho 4 triedy na prvom stupni. Školu navštevovalo 216 žiakov, z nich 34 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), všetci z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Škola neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity. Súčasťou školy bol školský klub detí so 4 oddeleniami, ktorý navštevovalo 91 žiakov 1. až 4. ročníka. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 19 učiteľov, 5 vychovávateľiek. Pomoc

pri zabezpečovaní podmienok na vzdelávanie žiakov so ŠVVP poskytovala školská špeciálna pedagogička, školský psychológ a 8 pedagogických asistentov (PA). Podľa vyjadrenia riaditeľky školy počet odborných zamestnancov školy vzhľadom k počtu evidovaných žiakov so ŠVVP bol postačujúci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska činnosti učiteľov a žiakov bola **v primárnom vzdelávaní** sledovaná na 18 a **v nižšom strednom vzdelávaní** na 31 vyučovacích hodinách.

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

V primárnom vzdelávaní bolo vykonaných 8 hospitácií vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL), v predmete anglický jazyk (ANJ) 3, v matematike (MAT) 4 a v prírodovede (PDA) 3 hospitácie.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci v priebehu vyučovacích hodín vyjadrovali svoje myšlienky, vedomosti a názory ústnou i písomnou formou adekvátne komunikačnej situácii. Používali primerane rozvinutú slovnú zásobu a prevažne spisovnú podobu jazyka (Graf 1, 72,9 %). Zväčša vedení k súvislému, ucelenému prejavu a povzbudzovaní neverbálnymi prostriedkami (mimika, prikývnutie) sa dokázali tvorením gramaticky správnych viet s uplatňovaním požadovanej odbornej terminológie plynulo a náležite veku vyjadrovať, k čomu prispieval kultivovaný jazykový prejav učiteľiek. Výskyt nedostatkov v modulácii rečového prejavu niektorých žiakov, najmä v 1. ročníku, súvisel s nesprávnou artikuláciou hlások (r, l). Pri práci so súvislým alebo nesúvislým¹ textom odpoveďami na zisťovacie otázky, v 4. ročníku aj schopnosťou vyvodzovania súvislostí medzi informáciami, preukázali jeho porozumenie. Väčšinou dokázali identifikovať explicitne formulované informácie, v 1. ročníku dekódovať tvary písma a orientovať sa v texte. Vedeli interpretovať a integrovať myšlienky či informácie z textu. Na vyučovacej hodine literárnej zložky predmetu v 4. ročníku prejavili schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť text, ostatní túto príležitosť nedostali, čo limitovalo rozvíjanie ich čitateľskej gramotnosti a s tým súvisiacich **komunikačných kompetencií**. Len na štvrtine vyučovacích hodín mali možnosť vyhľadávať a spracovávať informácie s využitím vyučovacích programov, pričom preukázali adekvátne digitálne zručnosti. Prevažne správne reprodukovali zapamätané učivo a odpovedali na otázky zisťujúce jeho pochopenie. Väčšina z nich dokázala vedomosti a zručnosti z jazykovej i literárnej zložky samostatne využiť v aplikačných úlohách. Zväčša preukázali veku primerané zvládnutie techniky čítania² i grafického zápisu³, dokázali uplatňovať osvojené pravopisné pravidlá. Pri riešení úloh vyžadujúcich analýzu a syntézu väčšinou dokázali informácie špecifikovať (napr. znaky určujúce meno postavičky, podčiarknuť slová s ô, ä), rozlišovať (napr. slová s predponou, bez predpony), priradovať (napr. literárne pojmy k textu), zovšeobecňovať (napr. spoločné pomenovanie určených výrazov), vytvárať nové celky z čiastkových informácií (napr. nové slová spájaním predpony a slovotvorného základu, vety podľa zadaných kritérií). Preukázať hodnotiace myslenie mali žiaci len na jednej vyučovacej hodine v 4. ročníku, pričom prevažne samostatne vedeli vyvodiť závery zo získaných údajov

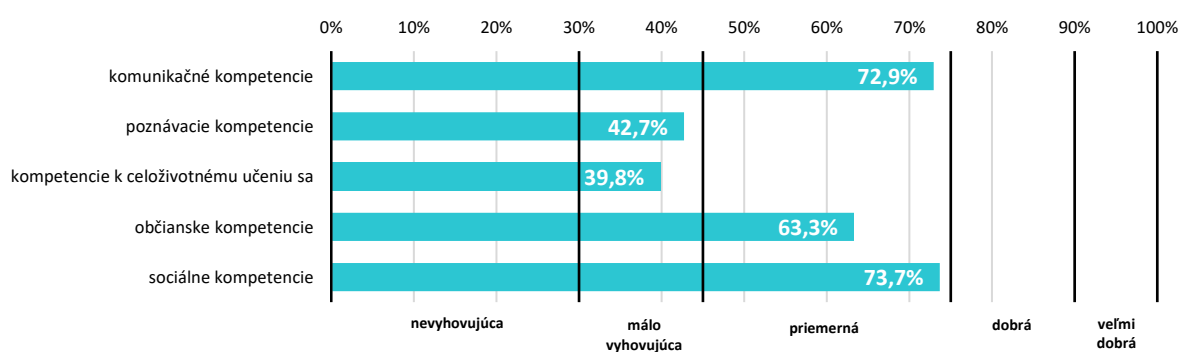
¹ obrázky, tabuľky

² v 1. roč. metóda splývavého čítania (SFUMATO)

³ plynulosť, úhladnosť, čitateľnosť

(podľa príbehu identifikovať vlastnosti postáv, odôvodniť víťazstvo korytnačky nad zajacom, sformulovať poučenie vyplývajúce z bájky). Príležitosť prejaviť tvorivosť a hľadať vlastné riešenia nedostali, čo obmedzovalo možnosti rozvíjania ich **poznávacích kompetencií** (Graf 1, 42,7 %). Rešpektovanie pracovného tempa žiakov, poskytovanie individuálneho prístupu a pomoci pedagogických asistentiek žiakom so ZZ pri prekonávaní bariér v učení umožňovali všetkým žiakom zažiť pocit úspechu. Uvedomenie si potreby osobného rozvoja prejavovali žiaci najmä aktívnym zapájaním sa do činností v procese učenia, sústredenou pri samostatnej či interaktívnej práci, k čomu prispievali účelne využívané materiálno-technické prostriedky⁴ a aktivizujúce metódy⁵. Na väčšine vyučovacích hodín mali v závere priestor na reflexiu svojho učebného výkonu, v ktorom prevažne dokázali vyjadriť, čo sa naučili, veku primerane posúdiť svoju úspešnosť, zriedka umožnené hodnotenie spolužiakov akceptovali. Rozvoj ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** nebol v požadovanej miere stimulovaný (Graf 1, 39,8 %), pretože preukázať schopnosť kriticky myslieť dostali len ojedinele, možnosť pracovať s chybou i využiť ju v prospech zdokonaľovania svojich vedomostí a zručností prevažne nemali a sporadické uplatňovanie formatívneho hodnotenia ich dostatočne nepodnecovalo ku uvedomeniu si možnosti korigovania vlastného správania a učenia sa. **Občianske kompetencie** (Graf 1, 63,3 %) preukázali takmer na všetkých vyučovacích hodinách predovšetkým spontánnym prezentovaním svojich názorov a vzájomným počúvaním sa bez prejavov intolerancie, ale poväčšine bez zdôvodňovania. Ich komunikačné zručnosti a empatické vnímanie vyjadrení iných viedlo k efektívnej spolupráci so spolužiakmi aj s učiteľkami a prispievalo k vytváraniu pozitívnej atmosféry v triedach. Na väčšine vyučovacích hodín mali možnosť rozvíjať si **sociálne kompetencie** (Graf 1, 73,7 %) v kooperatívnych činnostiach, pričom prevažne dodržiavali dohodnuté pravidlá práce, radili sa a spolupracovali. Zväčša vedeli veku primerane prezentovať výsledky spoločnej práce, no len v malej miere dostali príležitosť ich vysvetľovať, čím si dostatočne nerozvíjali schopnosť argumentácie.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

⁴ napr. učebnice, pracovné listy, obrazový materiál, pomôcky podporujúce názorno-manipulačnú činnosť (didaktické kartičky a kocky)

⁵ motivačný rozhovor, didaktická hra

Anglický jazyk, matematika, prírodoveda

Učenie sa žiaka

Žiaci disponovali adekvátnymi **komunikačnými kompetenciami**. Primerane rozvinutá slovná zásoba so správne používanou odbornou terminológiou im umožňovala komunikovať medzi sebou a s učiteľkami na požadovanej úrovni. Na otázky v riadených rozhovoroch reagovali pohotovo, ich vyjadrenia boli prevažne zrozumiteľné a spisovne správne, k čomu prispieval kultivovaný prejav učiteliek. V ANJ dokázali využívať osvojenú slovnú zásobu v riadených rozhovoroch a pri tvorbe jednoduchých vzájomných dialógov v rámci komunikačných tém, ale vedeli ju aplikovať aj v predmete matematika⁶. Ich vyjadrovanie bolo väčšinou foneticky správne. Pri práci so súvislým aj nesúvislým⁷ textom zväčša porozumeli jeho obsahu, dokázali identifikovať, triediť a posudzovať potrebné informácie, príležitosť na ich hodnotenie nedostali (Graf 2). Zväčša preukázali primerané digitálne zručnosti pri spracovávaní informácií získaných prostredníctvom IKT⁸. V oblasti **poznávacích kompetencií** vo väčšej miere prejavili porozumenie osvojených poznatkov a schopnosť ich aplikácie pri riešení úloh s využitím stratégie KWL. Pri zadaniach rozvíjajúcich **vyššie myšlienkové procesy** na polovici vyučovacích hodín preukázali veku primeranú schopnosť analytického myslenia v prepájaní nových poznatkov s už osvojenými⁹. Príležitosť preukázať hodnotiace myslenie dostali len sporadicky na vyučovacích hodinách MAT a PDA. Pri riešení matematických úloh väčšinou dokázali navrhnúť najvhodnejší postup, v predmete PDA získavali nové poznatky a rozvíjali si prírodovednú gramotnosť prostredníctvom bádateľskej činnosti (vznik tepla, vplyv hmotnosti telies a výšky na gravitáciu), ale len na jednej hodine vedeli samostatne vyvodiť a určiť závery zo získaných údajov. Možnosť produkovať vlastné riešenia problému žiaci nemali, čo im neumožňovalo prejsť a rozvíjať tvorivé schopnosti (Graf 3). Na podnety reagovali prevažne pohotovo a so záujmom, vo väčšej miere sa aktívne zapájali do činností, ale na väčšine hodín neboli podnecovaní ku kritickému mysleniu. S výnimkou ANJ si dokázali uvedomiť chybu v postupoch či výsledkoch riešení, jej príčinu a vykonať korekciu. Na polovici vyučovacích hodín však príležitosť pracovať s chybou, a tým získať z nej ponaučenie, nedostali. Prevažne dokázali zhodnotiť svoj výkon a vyjadriť, čo nové sa naučili. K hodnoteniu iných mali priestor len ojedinele v predmetoch ANJ a PDA, ale úspešnosť spolužiakov nevedeli objektívne posúdiť. Na väčšine vyučovacích hodín ANJ akceptovali kritiku a prijali radu na zlepšovanie, ostatní žiaci možnosť reagovať na hodnotenie nemali, čo obmedzovalo rozvoj ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4). Ochotne vyjadrovali svoje názory, na polovici vyučovacích hodín si **občianske kompetencie** prehlbovali aj argumentáciou, vo veľkej miere sa v diskusií aktívne počúvali (Graf 5). V procese učenia sa uplatňovali ústretovú komunikáciu a dodržiavali nastavené pravidlá. Pri práci v skupinách/dvojiciach na viac ako na tretine hodín zmysluplne komunikovali a spolupracovali, zväčša i so zdôvodnením dokázali výsledky činnosti náležite veku prezentovať a obhajovať. Na viac ako polovici hodín možnosť preukázať sociálne zručnosti v kooperatívnych činnostiach nedostali, čo znižovalo rozvíjanie ich **sociálnych kompetencií** (Graf 6).

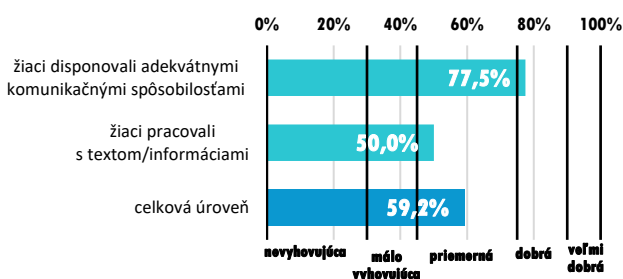
⁶ radové číslovky, matematické operácie sčítovania a odčítovania;

⁷ obrázky, tabuľky, tajnička;

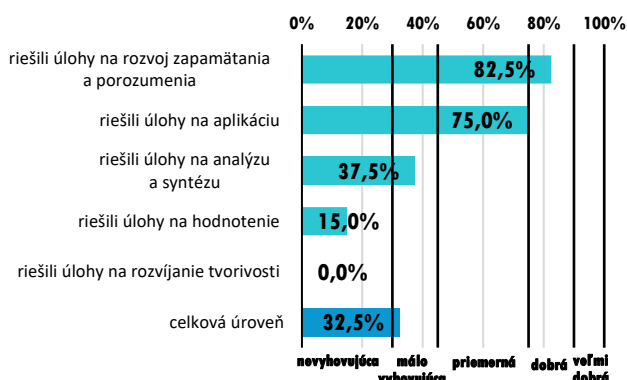
⁸ vyučovacie programy;

⁹napr. identifikovanie znázornených javov - teplo, zdroje tepla, gravitácia, jednoduché stroje (PDA), tvorba príkladov, úloh v podľa obrázkov (MAT), porovnávanie stravovacích návykov na základe zdravej výživy, určovania hierarchie povolání podľa náročnosti (ANJ);

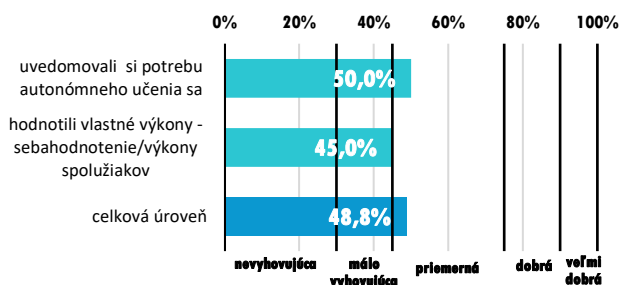
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

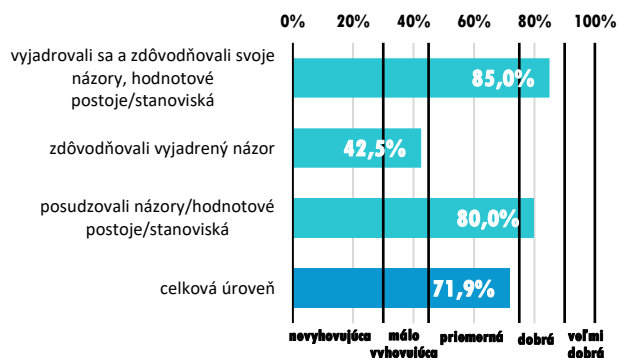
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

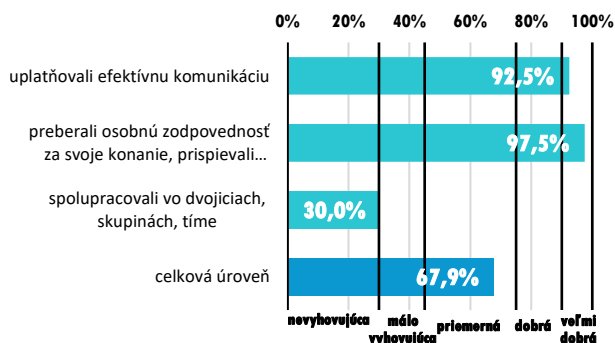
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

V oblasti poskytovania **podporných stimulov pre efektívne stratégie učenia sa** každého žiaka učiteľky rešpektovaním ich pracovného tempa, poskytovaním predĺženého výkladu, v menšej miere zadávaním diferencovaných úloh, na väčšine vyučovacích hodín aj pomocou pedagogických asistentiek žiakom so ŠVVP pri prekonávaní bariér v učení vytvárali podmienky na inkluzívne vzdelávanie.

Prevažne uplatňovali **stratégie vyučovania** (metódy¹⁰, materiálne prostriedky a IKT¹¹), ktoré smerovali k motivovaniu žiakov a k ich aktívnemu činnostnému učeniu sa, nevyžadovali však zapájanie vyšších myšlienkových procesov na úrovni tvorivosti. Na hodinách PDA využívali experimentovanie a bádanie, ale zväčša bez podnecovania žiakov k samostatnému vyvodzovaniu záverov zo zistení. Vytváraním cudzojazyčného prostredia v predmete ANJ zabezpečovali predpoklady zlepšovania jazykových kompetencií žiakov v príslušnom cudzom jazyku. Na väčšine vyučovacích hodín využívali medzipredmetové vzťahy, metódou CLIL integrovali cudzí jazyk do výučby predmetu MAT. Empatickým prístupom k žiakom, povzbudzujúcimi reakciami a kladením primeraných požiadaviek na ich výkony učiteľky podporovali sebadôveru žiakov a vytvárali pre každého možnosť zažiť úspech. Kladením dôrazu na dodržiavanie dohodnutých pravidiel viedli žiakov k vzájomnému rešpektovaniu sa, čo viedlo v triedach k vytváraniu **atmosféru istoty a psychického bezpečia**. Žiakov väčšinou oboznámili s jasne formulovanými cieľmi vyučovacej hodiny, ktorých plnenie prevažne overovali ich podnecovaním k sebahodnoteniu, ale v dôsledku zriedka uplatňovaného **formatívneho hodnotenia** ich zväčša neusmerňovali k uvedomeniu si svojich silných a slabých stránok.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- vytváranie podnetného pracovného prostredia na vyučovacích hodinách vyučujúcimi, efektívna komunikácia aktérov vzdelávania

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania k podpore rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti,
- využívanie metód a foriem práce posilňujúcich rozvíjanie kritického myslenia a podporujúcich aktívne činnostné učenie sa žiakov,

¹⁰ riadený rozhovor, otvorené a stimulačné otázky, metóda KWL, práca v skupinách, vo dvojiciach; pokus;

¹¹ obrazový materiál, pomôcky k realizovaniu pokusov, didaktické kartičky, makety, postery s gramatickými javmi, výukové programy, notebook s reproduktormi;

- stimulovanie žiakov k sebahodnoteniu,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

V nižšom strednom vzdelávaní bolo vykonaných 5 hospitácií vo vyučovacom predmete SJL, 4 v ANJ, 5 v MAT. Vyučovací predmet fyzika (FYZ) bol sledovaný na 3 hodinách, biológia (BIO) na 3, geografia (GEG) na 3, chémia (CHE) na 3 a telesná a športová výchova (TSV) na 5 vyučovacích hodinách.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci ucelenými odpoveďami na zisťovacie otázky učiteliek v rámci motivačných rozhovorov, prezentácie riešení úloh na väčšine hodín preukázali primerane rozvinuté **komunikačné kompetencie** (61,7 %; Graf 7). Väčšinou sa vyjadrovali výstižne, gramaticky a terminologicky správne, spisovne bez nárečových a slangových výrazov, čo kladne ovplyvnil i kultivovaný jazykový prejav učiteliek. Hlasným čítaním súvislých literárnych i vecných textov v učebnici, na jednej vyučovacej hodine (VH) i počúvaním pesničky si žiaci rozvíjali čitateľské zručnosti na úrovni porozumenia a zapamätania. Väčšinou samostatne dokázali v texte vyhľadať explicitne uvedené informácie, zreprodukovať ich obsah, vyvodiť implicitné informácie (téma, hlavná myšlienka) a odpovedať na zisťovacie otázky učiteliek. Analytické spracovanie zistených faktov (ideovo-estetický rozbor ľúbostnej básne, predvídanie deja rozprávky na základe ilustrácie, porovnávanie ľudovej a autorskej rozprávky) s menšou pomocou učiteliek preukázali na 3 VH, k vysloveniu hodnotiaceho úsudku neboli stimulovaní.

S účelným využitím učebných pomôcok (učebnica, pracovný list, slovníky), v menšej miere i IKT (powerpointové prezentácie) osvojené **poznávacie kompetencie** (37,5 %; Graf 7) žiaci preukázali na všetkých VH pri plnení úloh na zapamätanie a aplikáciu. Na polovici VH s menšou podporou učiteliek zvládli riešiť i analyticko – syntetické zadania (vyvodiť rozdiel medzi ľudovými a autorskými rozprávkami, sformulovať a vysvetliť hlavnú myšlienku lyrickej básne, vyhľadať a identifikovať umelecké prostriedky, vyhľadať informácie pri práci s rôznymi druhmi slovníkov). Nezaradením úloh na rozvíjanie hodnotiaceho úsudku a tvorivosti žiakov bol obmedzený rozvoj ich kognitívnych schopností.

V procese učenia sa žiaci boli väčšinou sústredení i aktívni, vplyvom motivačných rozhovorov a priebežného motivačného hodnotenia zo strany učiteliek prejavovali záujem o učenie, ale sporadické uplatňovanie metód (brainstorming, cinquain) na prehĺbenie zručností kritického myslenia, slabé podnecovanie k uvedomeniu si chýb a odstráneniu ich príčin, ako i absencia úloh na divergentné myslenie výrazne znížovali možnosti rozvíjania ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (20 %; Graf 7). Vlastný pokrok hodnotili len ojedinele, výsledky práce spolužiakov nemali možnosť posudzovať. Metakognitívne poznanie žiakov na väčšine VH znížovalo i nestanovenie merateľných výchovno-vzdelávacích cieľov orientovaných na žiaka i absencia formatívneho hodnotenia na podporu ich ďalšieho efektívneho učenia sa.

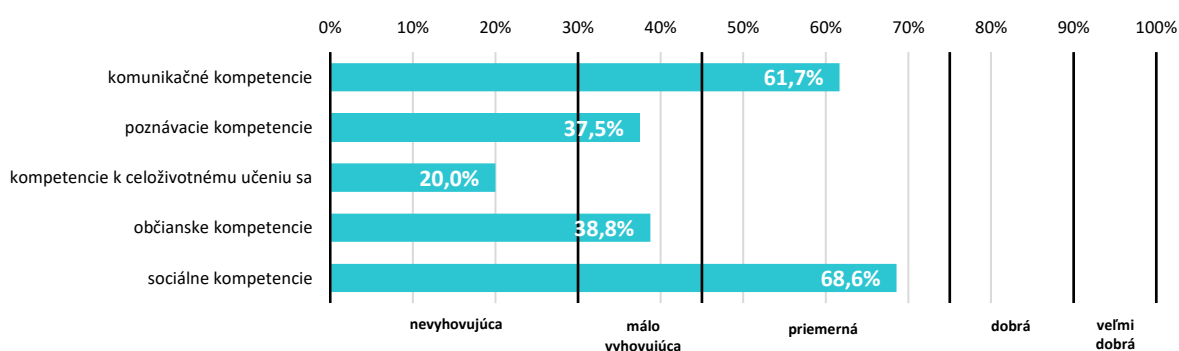
Občianske kompetencie (38,8 %; Graf 7) žiaci preukázali pri vyjadrovaní názorov k preberaným témam na viac ako polovici VH, avšak iba v malej miere ich dokázali alebo mali možnosť i adekvátne odôvodniť. Svoje hodnotové postoje a stanoviská najčastejšie smerovali k učiteľkám, dôsledkom čoho bola málo rozvinutá diskusia o odlišných názoroch.

V podnetnej a príjemnej atmosfére žiaci svojím správaním, ako aj ústretovou a empatickou komunikáciou so spolužiakmi i učiteľkami prezentovali osvojené **sociálne kompetencie** (68,6 %,

Graf 7). Na väčšine hodín mali možnosť pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, pričom s výnimkou žiakov 8. ročníka, ktorí plnili úlohy prevažne individuálne, akceptovali stanovené pravidlá, kooperovali na pridelených úlohách na precvičenie učiva. Žiakom so ŠVVP na 2 VH pomáhali pri plnení úloh PA, na 1 VH boli vytvorené výkonovo heterogénne skupiny, čím sa dosiahlo zefektívnenie edukačného procesu. Účinnosť skupinovej práce znižovalo nestanovenie času na dokončenie spoločnej práce a neumožnenie/nevyhradenie dostatočného času na prezentáciu spoločnej práce všetkých skupín, čo sa prejavilo v nedokončení úloh i v absentujúcom alebo neadekvátnom zdôvodnení riešenia.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, chémia, fyzika, biológia, geografia, telesná a športová výchova

Učenie sa žiaka

Žiaci preukázali primerane rozvinuté **komunikačné** kompetencie na väčšine hodín (Graf 8). Na reproduktívne otázky v rámci riadeného rozhovoru a na otázky vyššieho rádu (na zistenie názorov) dokázali pohotovo reagovať s uplatnením správnej odbornej terminológie, spisovne a v logickom slede. V predmete anglický jazyk komunikovali o preberaných témach s občasnou korekciou výslovnosti anglických hlások zo strany vyučujúcich. Pri práci so súvislým i nesúvislým textom (zemepisné mapy, matematické, fyzikálne a chemické tabuľky) dokázali vyhľadať prvotné informácie a na základe overujúcich otázok porozumieť jeho obsahu. Integrovať súvislosti obsahu textu/jeho častí z kontextu s vlastnými poznatkami a skúsenosťami na polovici hodín nedostali príležitosť. Ku kritickému zhodnoteniu textu s využitím rôznych stratégií učenia sa (stanoviť hypotézu, argumentovať a pod.) príležitosti nemali, v dôsledku čoho si komunikačné zručnosti adekvátne nerozvíjali. Pri práci s textom preukázali nadobudnuté digitálne zručnosti na polovici hodín.

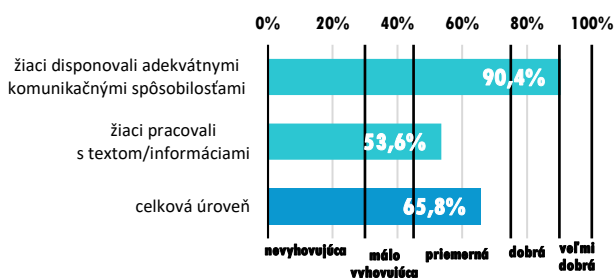
Žiaci si rozvíjali **poznávacie** kompetencie (Graf 9) plnením prevažne aplikačných úloh. Na väčšine sledovaných hodín pri ich riešení boli angažovaní, zapamätané poznatky preukázali v doplňovacích cvičeniach písomne a ústne v odpovediach na reproduktívne otázky (MAT, ANJ, FYZ, GEG). Analytické zručnosti preukázali na polovici hodín pri identifikovaní príčinných a logických súvislostí o rovnorodých a rôznorodých zmesiach (CHE, 7. ročník), rozbere húb na základe kritérií (BIO), rozlišovaní ostrovov (GEG), plnení slovných úloh (MAT) a riešení herných situácií (TSV). Príležitosti na plnenie zadaní so zameraním na vyššie kognitívne procesy v učení sa nemali vytvorené, v dôsledku čoho si primerane nerozvíjali tvorivé a kritické myslenie.

Hoci žiaci aktívne pristupovali k plneniu úloh a reagovali na stimuláciu učiteľov, k určení si cieľov učenia a k preukázaniu schopnosti diagnostikovania, k reálnemu posúdeniu vlastných vedomostí a výkonov svojich rovesníkov neboli na väčšine hodín podnecovaní, v dôsledku čoho si najmenej rozvíjali **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (Graf 10). Svoju vlastnú činnosť si ojedinele hodnotili (ANJ) a len na 1 hodine (BIO) zaujali kritické stanovisko (posúdenie a zdôvodnenie zásad zberu húb).

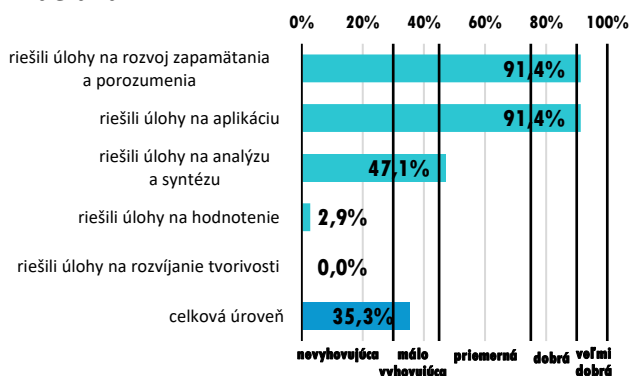
Osvojené **občianske kompetencie** prejavili takmer na všetkých sledovaných hodinách (Graf 11). Dokázali zaujať hodnotové postoje a vyjadriť stanoviská k učebným témam (problematika životného prostredia, vplyv prírodných podmienok Afriky na osídlenie jej obyvateľstva). Akceptovaním názorov svojich rovesníkov participovali na vytváraní pozitívnej klímy.

Na väčšine hodín preukázali **sociálne kompetencie** (Graf 12) v rámci skupinovej/párovej práce. Žiaci poznali pravidlá skupinovej práce, prevzali zodpovednosť za plnenie úloh. Na jednej tretine hodín si pri prezentovaní výsledkov spoločnej činnosti vyžadovali pomoc zo strany učiteľa. Príležitosti na prezentáciu výsledkov svojej práce, na zhodnotenie podielu členov na riešení úloh na väčšine hodín nedostali.

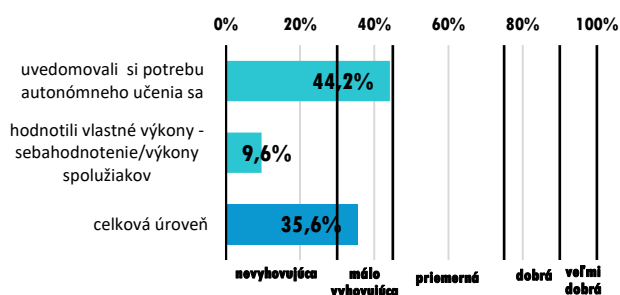
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

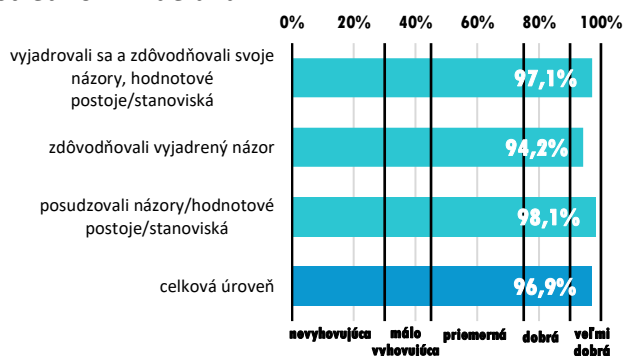
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

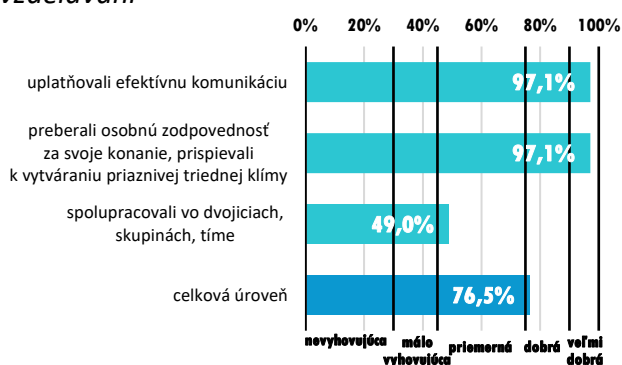
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na viac ako polovici hodín vytvárali podmienky na **inkluzívne vzdelávanie** každého žiaka kladením primeraných požiadaviek na ich výkon, usmerňovaním pri riešení samostatných zadaní, zadávaním úloh s nižšou mierou obťažnosti (MAT, ANJ), v menšom počte (MAT, ANJ), pomocou pri laboratórnej práci (FYZ) a dlhším časom na ich vypracovanie (GEO, ANJ). K zabezpečeniu optimalizácie učebnej záťaže žiakov so ŠVVP a k prekonávaniu bariér v ich učení sa prispeli uplatňovaním individuálneho prístupu pedagogickí asistenti, ktorí s nimi pracovali na 6 hodinách v predmetoch MAT, ANJ, FYZ, GEO.

Na viac ako polovici sledovaných hodín učители uplatnili **efektívne stratégie** vyučovania, ktoré žiakov motivovali, podnecovali k aktívnej činnosti (žiacke experimenty, didaktické hry), ale nerozvíjali ich kritické myslenie a tvorivosť. V prírodovedných predmetoch v menšej miere využili bádateľsky orientované vyučovanie s podporou experimentovania¹².

Svojím empatickým a rešpektujúcim prístupom, ako i dodržiavaním stanovených pravidiel správania sa, vytvárali pozitívnu **sociálnu** klímu na všetkých hodinách.

Počas edukácie uplatnili klasifikáciu a slovné hodnotenie len na pätine hodín. Nástroje formatívneho **hodnotenia** využili len na 2 hodinách (ANJ, TSV), čím neposkytli zodpovedajúcu spätnú väzbu, neponúkli žiakom rady, poučenie zamerané na zlepšovanie ich výkonov.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	biológia	priemerná úroveň
	chémia	priemerná úroveň
	fyzika	priemerná úroveň

¹² Pomocou experimentu zisťovali určujúce faktory rýchlosti vyparovania vody na FYZ, pozorovali pokožku lupou a vyhotovovali odtlačky prstov na BIO, tvorili modely uhľovodíkov s rôznym reťazcom na CHE.

Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- prispievanie žiakov aj učiteľov k vytváraniu podnetnej atmosféry na vyučovacích hodinách

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- podpora rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti
- podporovanie metakognitívnych zručností využívaním metód a foriem práce posilňujúcich rozvíjanie kritického myslenia a schopnosti posúdiť úspešnosť výkonov spolužiakov
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program (ŠkVP) bol vypracovaný pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie v súlade s aktuálne platným znením Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) a ustanoveniami školského zákona. Ciele školy boli orientované na rozvíjanie digitálnych, jazykových kompetencií, vedeniu žiakov k aktívnemu životnému štýlu a posilneniu pozitívneho vzťahu k svojmu regiónu. Predpoklady k ich naplneniu škola vytvárala využitím disponibilných hodín, vzdelávaním pedagogických zamestnancov so zámerom využívania digitálne spracovaných didaktických materiálov v edukačnom procese, ponukou záujmových útvarov a zapájaním sa do projektov rozvíjajúcich digitálne zručnosti žiakov. V správe o výchovno-vzdelávacej činnosti za minulý školský rok neboli stanovené ciele vyhodnotenú.

Učebné plány (UP) pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, ktorých súčasťou boli vlastné poznámky k organizácii vyučovania, rešpektovali rámcové UP ŠVP.

Prostredníctvom **disponibilných hodín** modifikovali UP v súlade so zameraním a vlastnými cieľmi školy. V primárnom vzdelávaní ich použili na zvýšenie časovej dotácie bez rozšírenia učiva predmetu SJL v 3. a 4. ročníku a na zavedenie nových predmetov vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia (ANJ hrou v 1. a 2. ročníku), Človek a spoločnosť (regionálna výchova v 3. ročníku), Zdravie a pohyb (tenis v 2. ročníku).

V nižšom strednom vzdelávaní boli posilnené predmety SJL v 5. a 9. ročníku, MAT v 6. až 8. ročníku, BIO v 6. ročníku, GEG v 6. a 9. ročníku, FYZ v 9. ročníku, TSV v 5. až 7. ročníku a v súlade s cieľmi školy bol zavedený predmet druhý cudzí jazyk (ruský, nemecký jazyk) v 7. až 9. ročníku a regionálna výchova v 5. ročníku.

Učebné osnovy (UO) vyučovacích predmetov obsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP. Pre novozavedené vyučovacie predmety mala škola vypracované UO s vymedzením cieľov, obsahového a výkonového štandardu do ročníkov podľa učebného plánu.

V ŠkVP bol uvedený spôsob realizácie **prierezových tém (PT)** primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktoré sa prelínali všetkými vzdelávacími oblasťami, boli zapracované do UO

a boli súčasťou tematických výchovno-vzdelávacích plánov, ktoré obsahovali základné charakteristiky a ciele PT, spôsob ich realizácie v procese výchovy a vzdelávania¹³.

Škola v ŠkVP deklarovala úpravu podmienok, prístupov a rovnosť príležitostí na rozvoj potenciálu žiakov so ŠVVP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. V aktuálnom školskom roku evidovala 34 ZZ žiakov, z toho bolo 16 žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU), 9 žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS), 1 žiak s viacnásobným postihnutím (VNP), 1 žiak s autizmom bez mentálneho postihnutia a 7 žiakov s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD).

Žiakom so ŠVVP v 1. až 9. ročníku boli poskytnuté podporné opatrenia na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov, ich informovaného súhlasu a odporúčaní príslušných zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Dokumentácia žiakov bola vedená komplexne, systematicky a prehľadne. Všetci žiaci mali vypracované IVP s rozpracovanými odporúčaniami a podpornými opatreniami. Zákonní zástupcovia žiakov so ŠVVP dostali kópiu IVP. Dokumenty dvakrát ročne aktualizovala školská špeciálna pedagogička (ŠŠP) na základe záverov hodnotiacich správ triednych učiteľov, čím škola umožnila prispôbenie pedagogických prístupov aktuálnym potrebám žiakov. Škola deklarovala poskytovanie podporných stimulov vo forme diferenciacie učiva, zadávania úloh s rozdielnou náročnosťou v nadväznosti na individuálne schopnosti a učebné štýly žiakov alebo možnosť voľby pri riešení úloh. Pri práci so žiakmi so ŠVVP využívali kompenzačné pomôcky¹⁴, ktoré napomáhali eliminovať dôsledky ich zdravotného znevýhodnenia.

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy, zákonní zástupcovia žiakov boli s ním oboznámení na rodičovskom združení, verejnosti bol prístupný na webovom sídle školy a v tlačenej podobe u riaditeľky školy.

Pedagogická a ďalšia dokumentácia školy súvisiaca s procesom výchovy a vzdelávania, s organizáciou a s riadením školy bola vedená na tlačivách schválených a vydaných ministerstvom školstva i elektronicky v súlade s platnými právnymi normami. V elektronickej forme boli vedené triedne knihy. Vnútorne predpisy a všetky zásadné dokumenty boli prerokované v pedagogickej rade.

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov (PZ) vychádzal z cieľov stanovených v ŠkVP, potrieb školy a individuálnych záujmov učiteľov v zmysle platných právnych predpisov. Vedenie školy malo vypracovaný plán profesijného rozvoja na obdobie školských rokov 2021-2024. Z rozhovoru s riaditeľkou školy, predložených plánov vzdelávania i z prehľadu o absolvovanom vzdelávaní za ostatné dva roky bolo zistené, že ich odborný rast sa orientoval na inovatívne¹⁵, aktualizáčn¹⁶ a špecializačné formy vzdelávania¹⁷.

¹³ boli zabezpečené ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod., realizované v rámci triednických hodín a prezentované témami: Srdiečko pre mamičku, Akadémia k oslobodeniu obce a MDŽ, Tvorivé dielne, beseda s gynekológom, Deň Zeme, Deň vody, prostredníctvom didaktických hier, samostatný predmet Regionálna výchova v 3. a 5. ročníku, divadelných predstavení, realizácia účelových cvičení a exkurzií, zber papiera, lyžiarsky výcvik, zdokonaľovací plavecký výcvik, účasť na súťažiach s rôznou tematikou

¹⁴ projektový materiál, DysCom SK, Bystríkove pomôcky, čitateľské aj matematické tabuľky, prehľady gramatiky, matematiky a fyziky, tandemové doštičky, antistresový piesok, čitateľské tabuľky, relaxačné vaky, piktogramy autokorekčné kartičky, manipulačný materiál a počítačové programy a aplikácie;

¹⁵ Moderné prezentačné programy, Digitálne nástroje pre budovanie portfólia učiteľa, Digitálna administratíva v škole, Tvorba interaktívnych školských materiálov, Digitalizácia výchovy a vzdelávania, Digitálna transformácia v škole a školskom zariadení,

¹⁶ Inovatívne digitálne zdroje a ich využitie vo vyučovacom procese.

¹⁷ Digitalizácia výchovy a vzdelávania, Digitálna transformácia v škole a školskom zariadení

Kvalifikačného vzdelávania sa zúčastnili traja PZ – dvaja absolvovali doplnkové pedagogické štúdium a jeden predmet Učiteľstvo pre MŠ a vychovávateľstvo. Z ďalších druhov školení a ponúknutých webinárov absolvovali PZ a OZ vzdelávania zamerané na zavádzanie podporných opatrení a na možnosti výberu stredoškolského štúdia.

Pozitívny dopad profesijného rozvoja učiteľov sa počas hospitačnej činnosti školskej inšpekcie potvrdil v oblasti uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania na 67,4 % vyučovacích hodín, efektívneho využívania IKT na 55,1 % vyučovacích hodín. Podmienky na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka vytvárali učitelia na 81,6 % sledovaných hodín.

Zlepšenie si vyžaduje uplatňovanie stratégií podporujúcich rozvíjanie kritického myslenia, metakognície a vyšších myšlienkových procesov, na hospitovaných hodinách bolo len sporadicky pozorované uplatňovanie metód, postupov a úloh na stimuláciu kritického, hodnotiaceho myslenia a tvorivosti.

Vedúce zamestnankyne školy navštevovali rozširujúci modul funkčného vzdelávania, ktorým rozvíjali svoje manažérske kompetencie v oblasti sebariadenia, komunikácie a etiky v školskom prostredí. Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z plánu vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja vyplynulo, že za dlhodobý cieľ považovala svoj rozvoj v oblasti digitálnych kompetencií a regionálnej výchovy, čo korešpondovalo s cieľmi školy.

Výkon štátnej správy v prvom stupni bol realizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi. V aktuálnom školskom roku riaditeľka školy povolila 1 žiakovi plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia SR. Výchovné opatrenia boli zaznamenané v triednych výkazoch žiakov.

Súčasťou pedagogického riadenia boli **metodické orgány (MO)** – metodické združenie (MZ) a predmetová komisia (sekcia slovenského jazyka a cudzích jazykov, sekcia prírodovedných a výchovných predmetov). Z analýzy dokumentácie a rozhovorov s vedúcimi MZ a predmetovej komisie (PK) vyplynulo, že ich činnosť bola plánovaná, zacielená na metodické riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu, jeho materiálno-technické zabezpečenie a na organizáciu vyučovacích aj mimovyučovacích aktivít podporujúcich plnenie cieľov školy. Stanovené úlohy vychádzali zo zamerania školy, analýzy stavu a úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu, z plánu práce školy a sprievodcu školského roka na aktuálny školský rok. Na tvorbe a revidovaní ŠKVP sa členovia MO podieľali implementovaním prierezových tém do UO jednotlivých predmetov a úpravou UP prostredníctvom disponibilných hodín. Zamerali sa na usmerňovanie práce triedneho učiteľa, spoluprácu s PA a ŠŠP pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP, prácu učiteľov v oblasti využívania inovatívnych a aktivizujúcich foriem, metód vyučovania, rozvíjania čitateľskej i finančnej gramotnosti a kritického myslenia žiakov. Zaisťovali zjednotenie postupov pri hodnotení a klasifikácii žiakov, príprave testov¹⁸ a písomných previerok na diagnostikovanie úrovne vedomostí žiakov. K nedostatkom zisteným kontrolnou činnosťou vedúcich zamestnancov školy prijímali opatrenia na ich odstránenie. Ich dodržiavanie bolo kontrolované vedúcimi MO¹⁹, ale nevyhodnocovanie ich účinnosti znižovalo vplyv MO na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Na profesijnom rozvoji PZ sa podieľali návrhmi na témy aktualizácie vzdelávania, výmenou skúseností z ďalšieho vzdelávania, zabezpečovaním interného vzdelávania²⁰ a v rámci MZ aj odovzdávaním skúseností zo vzájomných hospitácií. Spoluprácou MZ s materskými školami boli vytvárané podmienky na včasné eliminovanie problémov žiakov 1. ročníka. MZ venovalo pozornosť adaptácii žiakov 1. ročníka a v kooperácii s PK prechodu žiakov zo 4. do 5. ročníka. Vyhodnocovaním týchto procesov vytvárali podmienky na úspešné začlenenie žiakov do priebehu ďalšieho vzdelávania a ľahšie zvládnutie s tým

¹⁸ vstupné, štvrtročné, polročné, koncoročné a výstupné

¹⁹ kontrola triednej dokumentácie, dodržiavania UO, písomných prác žiakov

²⁰ MZ – napr. Metóda splyvavého čítania SFUMATO; MZ+PK – Ako učiť, ak máme v triede deti so ŠVVP

súvisiacich zmien. Súčasťou činnosti MO bolo monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov žiakov, ich štatistické vyhodnocovanie v PK, vrátane výsledkov externého testovania žiakov 9. ročníka. Analýza zisteného stavu ich vedomostí a zručností však nevedla k prijímaniu opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, čím sa MO adekvátne nepodieľali na zlepšovaní výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov, PZ a školy boli uvedené v ŠkVP.

Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie vrátane žiakov so ŠVVP definoval metódy, formy a nástroje kontroly. Kritériá a spôsoby informovania zákonných zástupcov o ich prospechu a správaní boli rozpracované v školskom poriadku a internom dokumente školy²¹. Spôsob hodnotenia žiakov bol prerokovaný v pedagogickej rade, po jeho schválení boli s ním preukázateľne oboznámení všetci žiaci v úvode školského roka a bol zverejnený na webovom sídle školy. Opatrenia vo výchove boli spracované v internej smernici o výchovných opatreniach. Zákonných zástupcov o výsledkoch žiakov informovali prostredníctvom internetovej žiackej knižky v rámci EduPage, prípadne predvolaním na osobné stretnutia.

Na základe internej smernice ku **kontrolnej a hospitačnej činnosti** bol vypracovaný plán kontrolnej činnosti školy na aktuálny školský rok, v ktorom boli určené formy, metódy a objektívne nástroje kontroly pedagogických zamestnancov. Úlohy pre vedúcich PZ boli rozpracované na jednotlivé mesiace. Obsah kontrolnej činnosti bol orientovaný na plnenie základných pracovných povinností (dodržiavanie vnútorných smerníc školy, vedenie pedagogickej dokumentácie, plnenie plánovaných úloh v aktuálnom školskom roku), na úroveň vyučovacieho procesu z hľadiska kvality vyučovania učiteľom a učenia sa žiakov a vzdelávacích výsledkov z hľadiska osvojenia základných poznatkov a stanovených cieľov školy v ŠkVP (matematická a čitateľská gramotnosť, jazykové a digitálne kompetencie). Kvalita výchovnovzdelávacieho procesu bola kontrolovaná prostredníctvom hospitačnej činnosti i zadávaním vstupných a výstupných²² testov. Ich účelom bolo identifikovať nedostatky vo vedomostiach a zručnostiach žiakov. V minulom školskom roku bolo vykonaných 13 hospitácií, v aktuálnom školskom roku do doby konania inšpekcie neboli realizované. Zistenia z hospitačnej činnosti boli analyzované v pohospitačných rozhovoroch. Súčasťou hospitačných záznamov boli zistenia a odporúčania týkajúce sa rozvíjania sledovaných kompetencií, hodnotenia výberu a realizácie učebných činností, boli pomenované najvýraznejšie klady a nedostatky hospitovaných hodín i oblasti vyžadujúce zlepšenie. K zisteným nedostatkom prijímali opatrenia, ich účinnosť znižovala nedôsledná kontrola ako predpoklad skvalitňovania výchovnovzdelávacieho procesu. Zvýšenú pozornosť venovali v minulom školskom roku zlepšovaniu úrovne čitateľskej gramotnosti. Výstupnými testami overovali v každom ročníku schopnosť identifikovať informácie explicitne formulované v texte, dedukovať z textu, interpretovať a integrovať myšlienky a informácie z textu, kriticky analyzovať a hodnotiť text. Predložené záznamy testov potvrdzovali rozbor testových položiek s identifikáciou chýb a štatistické vyhodnotenie výsledkov. Inšpekčné zistenia však preukázali, že väčšina žiakov na sledovaných hodinách pri práci s textom porozumela jeho obsahu (85,7 %), zhodnotiť význam a pravdivosť informácií nevedeli (6,12 %).

Kritériá hodnotenia PZ boli rozpracované v smernici o hodnotení pedagogických a odborných zamestnancov školy. Východiskami pre hodnotenie PZ boli hospitačné záznamy, dosiahnuté výsledky žiakov v predmetových súťažiach, plnenie pracovných úloh a záujem o sebarozvoj učiteľa. Z analýzy hodnotiacich záznamov vyplynulo, že hodnotenie učiteľov bolo väčšinou

²¹ Hodnotenie žiakov I. stupeň a II. stupeň

²² z matematiky, slovenského jazyka a literatúry

na dobrej a veľmi dobrej úrovni, čo potvrdili zistenia školskej inšpekcie len v predmete ANJ na I. stupni. Vedenie školy vykonávalo hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov v zmysle zákona raz ročne, o čom boli predložené písomné záznamy.

Riaditeľka školy považovala **autoevalváciu** za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, nepovažovala ju za zbytočnú byrokratickú záťaž. Z rozhovoru s ňou a z analýzy predloženej dokumentácie vyplynulo, že v škole v súčasnosti neprebiehali sebahodnotiace procesy ako systematická plánovaná činnosť.

Podľa dotazníkov²³ zadaných PZ školy vzájomné vzťahy medzi PZ a ich vzťahy s vedúcimi PZ sa vyznačovali **otvorenou klímou**. Vo všetkých dimenziách sa preukázali výsledky v pásme bežných hodnôt. Podrobné výsledky sú súčasťou prílohy č. 1.

Z výsledkov dotazníka²⁴ zameraného na wellbeing vyplynulo, že všetci PZ videli v učiteľskom povolani viac výhod ako nevýhod a cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy. Práca v tejto škole väčšinu (95 %) bavila, do práce sa tešili a odporúčali by ju ako dobré pracovné miesto (95 %). Všetci opýtaní v dotazníku deklarovali, že sa im darilo zaujať žiakov na vyučovaní, motivovať k rozvíjaniu vlastného potenciálu, dodržiavaniu pravidiel správania a potvrdili v prípade potreby i poskytnutie alternatívneho vysvetlenia. Takmer polovica z nich (45 %) vnímala záťažové situácie vyplývajúce z ich pracovných povinností negatívne. Pociťovali stres zo zodpovednosti za vzdelávacie výsledky žiakov (55 %) alebo riešenie ich výchovných problémov (55 %), pociťovali nadmernú záťaž (45 %) z rozsahu svojich pracovných povinností a 25 % PZ potvrdilo nepriaznivý vplyv tejto práce na svoj zdravotný stav. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bola pre vzájomné vzťahy medzi PZ charakteristická otvorená komunikácia a spolupráca, medzi vedením školy a PZ nedochádzalo k vážnym konfliktom. K rozvíjaniu dobrých interpersonálnych vzťahov prispievali rôzne spoločné posedenia a teambuildingové stretnutia. Škola nerealizovala vlastný dotazník pre PZ a žiakov v oblasti wellbeingu.

Z výsledkov dotazníkov školskej inšpekcie²⁵ (Graf 13) vyplynulo, že **žiaci nepotvrdili jednoznačne pozitívne sociálne vzťahy s učiteľmi**. Väčšina žiakov (70,2 %) považovala učiteľov za chápacích a tolerantných, viac ako polovica z nich (65,4 %) uznala i možnosť podieľať sa na rozhodnutiach zlepšujúcich prácu školy. Najväčšiu nespokojnosť vyjadrili žiaci s mierou záujmu učiteľov o ich záujmy a koníčky (61,6 %), ako i o problémy, ktorým musia čeliť (59,6 %). Negatívnu skúsenosť s neadekvátnym správaním učiteľov vo forme kriku, ponižovania alebo zosmiešňovania malo 18,3 % žiakov.

Odpovede v dotazníku potvrdili, že väčšina žiakov sa cítila byť prijatá svojimi spolužiakmi (84,7 %), s ktorými tvorili dobrý kolektív, pomáhali si (73,1 %) a často s nimi trávili i voľný čas (92,3 %). Viac ako dve tretiny žiakov (68,3 %) boli radi, že chodia do tejto školy. Tretina žiakov (33,7 %) však často pociťovala na hodinách úzkosť a stres, 63,4 % z nich prežívalo obavy zo zlých známok, a to aj napriek dobrej príprave na vyučovanie, čo nepotvrdilo ich dostatočnú sebadôveru pri zvládaní problémov a stresu. Viac ako polovicu žiakov učivo bavilo (51,9 %), považovali ho za dôležité v ďalšom živote (77,9 %) a mysleli si, že dosiahnutie dobrých výsledkov im pomôže v lepšom uplatnení sa v živote (87,5 %).

Odpovede žiakov v dotazníku ohľadom uplatňovania a využívania **efektívnych stratégií učenia** v procese vzdelávania sa len v menšej miere zhodovali so zisteniami školskej inšpekcie. Väčšina žiakov svojimi odpoveďami v dotazníku potvrdila, že učelia ich výkon hodnotili s dôrazom na podporu ich ďalšieho efektívneho učenia (87,5 %), pristupovali k nim podľa ich schopností (75 %) a poskytovali im možnosti hodnotiť vlastnú prácu (66,4 %). Zistenia školských inšpektorov

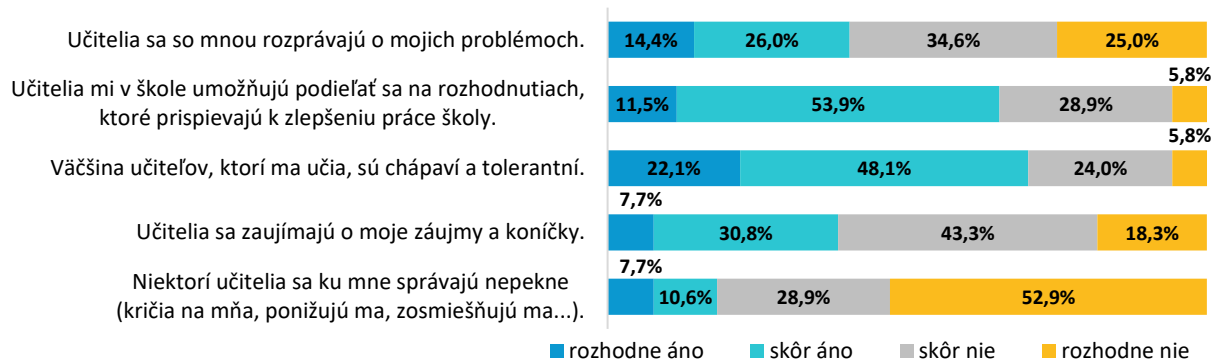
²³ dotazník (klíma školy) vyplnilo 20 PZ

²⁴ dotazník (wellbeing) vyplnilo 20 PZ

²⁵ dotazník (vzťahy) vyplnilo 104 žiakov

preukázali využívanie efektívnych stratégií na 67,4 % VH, ale rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov len na 24,5 % a využívanie formatívneho hodnotenia na 13,59 % VH. Podľa 51,9 % respondentov učiteľia robili vyučovanie zaujímavým a učili ich plánovať a organizovať si samostatne učenie (68,2 %), kým rozvíjanie metakognitívnych procesov bolo pozorované na 42,4 % sledovaných hodín. Viac ako dve tretiny žiakov (68,3 %) potvrdili možnosť diskusie v škole, čo korešpondovalo so zisteniami školskej inšpekcie (Graf 5, 11).

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Riaditeľka školy potvrdila v rozhovore korektné partnerské vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov, ktoré boli založené na efektívnej komunikácii a zapojení rodičov do rôznych mimoškolských aktivít²⁶. **Systematické budovanie vzťahov so zákonnými zástupcami žiakov** potvrdila i učiteľka menej úspešného žiaka (MÚŽ), keď v dotazníku²⁷ uviedla, že proaktívne kontaktovala rodičov s cieľom informovať ich o pokroku žiakov, ale nesúhlasila s tvrdením, že komunikácia s rodičmi MÚŽ je značne limitovaná ich nezáujmom.

Z dotazníkového prieskumu²⁸ vyplynulo, že väčšia časť žiakov (74,65 %) sa v škole cítila **bezpečne** a boli radi, že chodili do tejto školy (72,11 %), kde mohli vyjadriť svoj názor (72,12 %). Aj 66,7 % členov školského parlamentu pokladalo školu za miesto, kde sa rešpektuje každý žiak rovnako. Zistenia školských inšpektorov tiež potvrdili vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia na všetkých sledovaných hodinách. Prestávky žiaci trávili v komunikácii so svojimi spolužiakmi (95,20 %), viac ako tretina z nich (39,42 %) potvrdila bitky či hádky medzi spolužiakmi a viac ako polovica (52,89 %) i vyrušovanie a nerešpektovanie pokynov učiteľov počas vyučovania. Väčšina žiakov svojich učiteľov považovala za dôsledných a spravodlivých pri riešení nevhodného správania (74,04 %), rozprávali sa s nimi i o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku (91,35 %) a 63,46 % z nich sa v škole učilo, ako sa majú správať v situáciách, keby ich niekto v triede alebo mimo školy zosmiešňoval, fyzicky napádal alebo im inak ubližoval. Len menšia časť žiakov zaznamenala zo strany spolužiakov prejavy správania sa vo forme fyzického ubližovania (5,76 %), vo forme ničenia vecí (9,72 %). Agresívne správanie zo strany spolužiakov priznalo 19,23 %, vysmievanie sa 20,19 %, ignorovanie 25,96 % a ohováranie 32,69 % žiakov. Na sociálnych sieťach sa stretávali v menšej miere s ohováraním (8,65 %), ojedinele i s vyhrážkami a zastrašovaním (2,88 %) alebo uverejňovaním zosmiešňujúcich fotografií či videí (3,84 %). Podľa výsledkov dotazníka viac ako štvrtina žiakov (26,92 %) zažila šikanovanie i bola svedkom šikanovania. Riaditeľka školy i koordinátorka

²⁶ Tekvičkový deň, Mesiac úcty k starším – čítanie so starými rodičmi v ŠKD, Mikuláš, vianočná besiedka, turistické vychádzky, Deň matiek...

²⁷ dotazník (MÚŽ) – vyplnil 1 PZ

²⁸ dotazník (bezpečnosť školského prostredia) – vyplnilo 104 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

vo výchove a vzdelávaní sa vyjadrili, že v uplynulom školskom roku na podnet zákonného zástupcu riešili jav vysmievania či zosmiešňovania v spolupráci s odbornými zamestnancami poradenského centra. Tretina členov školského parlamentu v dotazníku²⁹ tiež potvrdila, že sa zaoberali problémami spolužiakov, týkajúcich sa šikanovania, všetci považovali učiteľov pri prešetrovaní porušenia disciplíny za spravodlivých.

V školskom roku 2022/2023 evidovala škola neprospievajúcich žiakov len v nižšom strednom vzdelávaní. Na konci druhého polroka neprospeli 2 žiaci, z ktorých 1 žiak úspešne vykonal komisionálnu skúšku z matematiky a postúpil do vyššieho ročníka, druhý žiak komisionálnu skúšku nevládol a následne prestúpil na inú základnú školu. Podľa riaditeľky školy žiaci primárneho vzdelávania mali ťažkosti so zvládnutím učiva v predmetoch vlastiveda a MAT, žiaci nižšieho stredného vzdelávania v predmetoch MAT, GEG, SJL a CHE. Podľa jej slov hlavnými príčinami školského neúspechu a ťažkostí v učení bola nepravidelná dochádzka, nedostatočná motivácia zo strany zákonných zástupcov, nesprávne postoje žiaka k učeniu sa a niekedy i narušená štruktúra rodiny (striedavá starostlivosť). K účinným opatreniam, ktoré im najviac pomohli, zaradila sústavné diagnostické pozorovanie, individuálny prístup, doučovanie i komunikáciu so zákonnými zástupcami. Účasť na doučovaní v dotazníku³⁰ dosvedčil i oslovený žiak 9. ročníka, jeho realizáciu učiteľka matematiky nepotvrdila. Účinnosť prijatých opatrení na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov **menej úspešných žiakov** sa prejavovala v nízkom počte neprospievajúcich žiakov, ako i v počte žiakov, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky³¹.

V dotazníku pre PZ príčinu neúspechu žiaka učiteľka tiež videla v nepravidelnej školskej dochádzke, čo vo svojej odpovedi potvrdil i žiak. Medzi podporné opatrenia na prekonávanie učebných ťažkostí zaradila individuálny prístup, využívanie formatívneho hodnotenia a uviedla, že pri zavádzaní nového učiva najčastejšie volila frontálne vyučovanie. Potvrdila i poskytnutie doplňujúceho výkladu, vytvorenie podmienok na rovesnícke učenie a spoluprácu s pedagogickým asistentom, s čím žiak nesúhlasil, ale dosvedčil, že učiteľka mu vysvetlila, kde robí chyby, v čom sa vie zlepšiť a informovala rodičov o jeho pokroku v učení.

Riaditeľka školy považovala pedagógov za dostatočne odborne spôsobilých na zvládnutie individuálnych potrieb žiakov.

Program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania škola neorganizovala.

Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z analýzy predloženej dokumentácie³² vyplynulo, že škola dlhodobo a aktívne spolupracovala so zriaďovateľom, radou školy, radou rodičov, združením pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou³³, poradenskými zariadeniami³⁴, miestnymi športovými klubmi³⁵, kultúrnymi a spoločenskými organizáciami³⁶, centrami voľného času, políciou³⁷ a s miestnymi a okolitými školami.

Škola v aktuálnom školskom roku v Centre voľného času Slávik (CVČ)³⁸ na aktívne využívanie voľného času ponúkala žiakom záujmovú činnosť v 24 záujmových útvaroch športového,

²⁹ dotazník pre členov školského parlamentu vyplnili 3 žiaci

³⁰ dotazník pre MÚŽ vyplnil 1 žiak

³¹ škola v aktuálnom školskom roku eviduje 1 žiaka, ktorému hrozí predčasné ukončenie školskej dochádzky

³² Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2022/2023

³³ organizácia a účasť na konferenciách

³⁴ prednášky a besedy zamerané na rovesnícke vzťahy a preventívne programy, prednáška pre rodičov, zameraná na prevenciu

³⁵ Gavurky run, Gavurky trail, futbalový krúžok, súťaže vo futbale

³⁶ Divadlo J.G. Tajovského vo Zvolene, Štátna opera v Banskej Bystrici – divadelné a operné predstavenia

³⁷ prednáška zameraná na prevenciu

³⁸ CVČ ako organizačná zložka školy

umeleckého a kreatívneho, vedomostného zamerania. Žiaci sa zúčastnili rôznych súťaží, v ktorých obsadili popredné miesta najmä na okresnej, menej na krajskej úrovni³⁹. Školské aktivity a svoje úspechy prezentovali na svojom webovom sídle, v elektronickom žiackom časopise i v regionálnej tlači.

Funkčný systém **výchovného a kariérneho poradenstva** i prevencie pre všetkých žiakov škola zabezpečovala v kooperácii výchovnej poradkyne (VP), ŠŠP, školskej psychologičky a koordinátorky prevencie. Účinnosť služieb pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní sa prejavila najmä v nízkej miere výchovných problémov⁴⁰.

Výchovné poradenstvo (VP) vykonávala PZ, ktorá bola súčasne ustanovená aj do funkcie kariérnej poradkyne (**KP**). Spĺňala kvalifikačné predpoklady a absolvovala vzdelávanie zamerané na kariérne poradenstvo⁴¹. Na svoju činnosť mala vytvorené vhodné podmienky (znížený základný úväzok, upravený rozvrh, stanovené konzultačné hodiny, systém komunikácie so zákonnými zástupcami). V spolupráci s učiteľmi koordinovala informačnú a metodickú pomoc žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov, kooperovala s poradenskými zariadeniami. Analýza dokumentácie potvrdila, že pri riešení výchovných problémov žiakov pravidelne spolupracovala s vedením i s PZ školy, kde navrhovali rôzne sankčné opatrenia, ale aj výchovné intervencie. Z dotazníka zadaného 43 žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že žiaci ju poznali (95,4 %) a mohli sa na ňu obrátiť s problémami (76,8 %). Väčšina respondentov (60,5 %) sa zároveň vyjadrila, že nepotrebovala riešiť osobné či školské problémy. VP poskytovala poradenské služby žiakom a ich zákonným zástupcom. Podľa plánu práce na aktuálny školský rok sa zameriavala predovšetkým na poskytovanie služieb žiakom 8. a 9. ročníka a ich zákonným zástupcom, čo v dotazníku potvrdili i samotní žiaci. Školu si vybrali prioritne na základe vlastného rozhodnutia (92,31 %), ale pri jej výbere brali do úvahy odporúčania svojich rodičov (17,95 %) i rozhovory s KP (7,69 %), ktorá pre žiakov organizovala besedy a usmerňovala ich v profesijnej orientácii. Takmer polovica žiakov sa zúčastnila osobného rozhovoru s KP o možnostiach stredoškolského štúdia. Kontrola predložených zápisov potvrdila poskytovanie informácií o možnostiach uplatnenia na trhu práce, poskytovanie poradenstva a podpory ZZ žiakom. Kvalitu poradenských služieb umocňovala aktívna spolupráca so strednými školami, poradenskými zariadeniami i Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Väčšina opýtaných žiakov (92,3 %) považovala za dôležité mať v škole takéhoto učiteľa.

Aktívnu ochranu žiakov pred sociálno-patologickými javmi spolu s VP, triednymi učiteľmi a vedením školy zastrešovala **koordinátorka prevencie**. Škola monitorovala zmeny v správaní žiakov najmä dozorom PZ pri všetkých organizačných formách vyplývajúcich z výchovno-vzdelávacieho procesu, priamym pozorovaním na hodinách, dotazníkmi a rozhovormi na triednických hodinách. Výsledky zistení vyhodnocovala a následne využila na vytvorenie preventívnych intervencií. S cieľom predchádzania negatívnym vplyvom sociálno-patologických javov organizovala koordinátorka pre žiakov besedy, prednášky a preventívne programy. V rozhovore uviedla, že v aktuálnom období zaznamenané podozrenia na šikanovanie v podobe zosmiešňovania boli vyriešené v súčinnosti so zákonnými zástupcami a zamestnancami poradenských zariadení. Zákonní zástupcovia žiakov boli informovaní o preventívnych aktivitách školy na rodičovských združeniach prostredníctvom triednych učiteľov.

Školská špeciálna pedagogička sústreďovala svoju činnosť na koordinovanie procesov súvisiacich s poskytovaním špeciálnopedagogickej podpory žiakom so ZZ, uskutočňovala

³⁹ Ruské slovo – 2. miesto

⁴⁰ Na konci školského roka 2022-2023 ani 1 žiak nemal zníženú známku zo správania.

⁴¹ Inovatívne prvky v kariérnej výchove a poradenstve v školách

individuálne intervencie, vypracúvala a aktualizovala potrebnú dokumentáciu (IVP) a zabezpečovala v tejto oblasti spoluprácu medzi pedagogickými i odbornými zamestnancami školy a poradenskými zariadeniami⁴². Kládla dôraz na primárnu prevenciu a včasnú pedagogickú aj psychologickú diagnostiku. Sústreďovala sa na reedukáciu vývinových porúch učenia a kompenzáciu čiastkových oslabení najmä žiakov prvého stupňa. Pod jej odborným metodickým vedením pracovali pedagogickí asistenti. K svojej činnosti mala vytvorené adekvátne priestorové a materiálo-technické podmienky. Pri voľbe strednej školy žiakov so ŠVVP spolupracovala spolu so ŠŠP a školskou psychologičkou i VP (program Proforient, dotazníky a testy).

Školská psychologička sa orientovala na vykonávanie individuálnej alebo skupinovej terapie s využitím preventívnych programov⁴³, na skúmanie, ovplyvňovanie a prognostické hodnotenie správania sa všetkých skupín žiakov. Poskytovala psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom a PZ. V kooperácii so špeciálnou pedagogičkou pripravovala podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení. Náležitú pozornosť venovala aj edukačným problémom žiakov so ŠVVP. K svojej činnosti mala vytvorené adekvátne priestorové a materiálo-technické podmienky.

Pedagogickí asistenti napomáhali žiakom so ZZ pri prekonávaní informačných, zdravotných a sociálnych bariér. Hľadali účinné stratégie na rozvoj ich potenciálu, pomáhali zvládať nároky - zjednodušovali alebo zopakovali výklad učiteľa, poskytovali pomoc pri riešení úloh, príprave pomôcok.

Z vyjadrenia vedenia školy vyplynulo, že pre žiakov so ŠVVP bola prínosom špeciálno-pedagogická starostlivosť odborných zamestnancov i pedagogických asistentov, ktorí pomáhali žiakom prekonávať bariéry v učení počas vyučovacích hodín i individuálne mimo kmeňových tried.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. PZ spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady. Na prvom stupni bolo odborne odučených 99 % hodín, na druhom stupni 88,7 % hodín⁴⁴. Celková odbornosť vyučovania bola 92,7 %.

Škola mala primerané **priestorové podmienky**, ktoré umožňovali plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Nachádzalo sa v nej 9 kmeňových tried a odborné učebne: prírodovedná, jazyková s IKT vybavením a slúchadlami, počítačová učebňa so 16 notebookmi a učiteľským PC (notebooky využívali žiaci aj v rámci iných predmetov), telocvičňa so športovým náčiním, kuchynka s kompletným vybavením, ŠKD v klasických triedach 1. stupňa, školské dielne s príslušným náradím, kabinety učiteľov humanitných a jazykových predmetov a knižnica, ktorá mala stanovené hodiny pre žiakov na každý deň s dostatočným knižným fondom na skvalitňovanie čitateľských zručností. Škola disponovala relaxačnou zónou. CVČ ako organizačná zložka školy ponúkalo žiakom záujmové krúžky rozvíjajúce ich zručnosti a vedomosti. V priestoroch kultúrneho domu navštevovali žiaci tkáčsky krúžok (škola disponovala krosnami), čím napĺňali ciele regionálnej výchovy.

⁴² CPP Zvolen, SCPP Poltár, SCPP Banská Bystrica, SCPP Kremnica;

⁴³ Preventívne programy – Ako sa cítiš vo svojej triede, Ja výrok, Dotazník kamaráta, Molekuly, Semafor, Stoličky;

⁴⁴ Neodborne bola vyučovaná na prvom stupni 1 hodina informatiky. Na druhom stupni boli neodborne vyučované predmety dejepis, občianska náuka, technika a čiastočne telesná a športová výchova.

Interiér školy esteticky skrášľovali výtvarné práce žiakov, nástenky s aktuálnou tematikou, výstava žiackych prác (projekty, výrobky), regionálne výrobky a ocenenia žiakov z rôznych, najmä športových súťaží. Priestory školy sa účelne využívali i v mimovyučovacom čase na realizáciu záujmovej a vzdelávacej činnosti.

Exteriér školy tvoril veľký športový areál, v ktorom sa nachádzalo viacúčelové ihrisko s umelou trávou, asfaltový a antukový tenisový kurt, stolnotenisový stôl, futbalové ihrisko s umelou i živou trávou, doskočisko a asfaltové basketbalové ihrisko na osvojovanie a zdokonaľovanie pohybových návykov v súlade s posilnením vyučovania TSV. V areáli školy sa nachádzal školský park s altánkom, skleník na pestovanie zeleniny, drevené, hliníkové a kovové preliezky pre 1. stupeň a ŠKD.

Škola mala vytvorené bezbariérové priestory s ohľadom na zdravotné znevýhodnenie žiakov. Klasické a odborné učebne boli vybavené dostatočným počtom učebných pomôcok.

Vnútorň a vonkajší priestor školy sa vo vyučovacom procese využíval podľa efektívne vypracovaných prevádzkových poriadkov.

Materiálno-technické vybavenie školy bolo adekvátne. Škola disponovala **učebnicami** a učebnými textami schválenými ministerstvom školstva a **učebnými pomôckami**, ktoré boli priebežne podľa požiadaviek učiteľov doplňované. V edukácii žiakov so ŠVVP odborní a PZ vhodne využívali **kompenzačné pomôcky**, ktoré napomáhali eliminovať dôsledky ich zdravotného znevýhodnenia. Predpoklad pre rozvoj kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT škola vytvárala zriadením dvoch počítačových učební. Všetky triedy boli vybavené systémom umožňujúcim využívať prostriedky IKT vo vyučovacom procese (dataproyektory, interaktívne tabule, vlastný notebook). Prístup k internetu bol realizovaný prostredníctvom optickej a Wi-Fi siete. Zistenia školských inšpektorov z hospitačnej činnosti preukázali vhodné využívanie materiálnych prostriedkov (100 %). Učitelia použili IKT zmysluplne na 27 hodinách zo 49 (55,1 %) a viedli žiakov k ich zmysluplnému využívaniu len na 23 hodinách (46,9 %), čím nepreukázali adekvátne plnenie zámerov školy v oblasti rozvoja digitálnych kompetencií žiakov.

Riaditeľka školy po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade školy vydala a zverejnila **školský poriadok**, ktorý bol vypracovaný v súlade s právnym predpisom. Žiaci boli s jeho obsahom preukázateľne oboznámení na triednických hodinách v úvode školského roka, ich zákonní zástupcovia na plenárnom zasadnutí rodičovského združenia a PZ na pracovnej porade. Zverejnený bol v každej kmeňovej triede i na webovom sídle školy. Väčšina (87,50 %) žiakov 5. až 9. ročníka v dotazníku potvrdila, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania sa stanovených v školskom poriadku. Súčasťou školského poriadku bola interná smernica o výchovných opatreniach, kde boli zahrnuté výchovné opatrenia vzhľadom na počet neospravedlnených vymeškaných hodín a závažných priestupkov vo výchovno-vzdelávacom procese i mimo neho. V predchádzajúcom školskom roku žiaci školy vymeškali spolu 24 918 ospravedlnených hodín s priemerom na žiaka 114,3. Neospravedlnené hodiny neboli evidované. Väčšina oslovených žiakov v dotazníku⁴⁵ nesúhlasila s tvrdením, že by vymeškávali vyučovanie neodôvodnene (92,31 %), zo strachu z učiteľa (96,15 %), prípadne spolužiaka (95,19 %). V súlade s vymedzenými pravidlami bolo za 2. polrok udelených 11 pokarhaní triednym učiteľom, z toho 7 žiakom druhého stupňa. Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila účinnosť väčšiny výchovných opatrení.

Pod vedením koordinátorky pracoval v škole **školský parlament**. Riadil sa vypracovaným štatútom, plnil funkciu poradného orgánu, ich stretnutia sa konali raz mesačne. Jeho aktivity, zápisnice, štatút i plán práce boli zverejnené na stránkach školy. Z rozhovoru s koordinátorkou

⁴⁵ dotazník BŠP vyplnilo 104 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

a predloženej dokumentácie vyplynulo, že členovia navrhovali aktivity do plánu práce školy, podávali podnety na zlepšenie práce školy. Vyjadrili sa k aktívnej účasti pri navrhovaní, organizácii a realizácii školských i mimoškolských aktivít s rôznym zameraním (súťaž o najkrajšiu a najčistejšiu triedu, burza Dajme veciam druhú šancu, Krabica plná lásky, Tekvičkový deň), čo potvrdili i v zadanom dotazníku (100 %). Takmer všetci opýtaní vnímali svoje zvolenie do školského parlamentu ako prejav dôvery spolužiakov v snahe dosiahnuť pozitívne zmeny v škole. Spoluprácu s VP pri formovaní ústretových vzájomných vzťahov v triednych kolektívoch alebo medzi žiakmi potvrdilo 66 % z nich. Pri prešetrovaní porušenia disciplíny považovali všetci respondenti učiteľov za spravodlivých. S tvrdením, že škola rešpektuje každého žiaka rovnako sa stotožnilo 66 %. Riaditeľka školy potvrdila v rozhovore ich participáciu na zlepšovaní práce školy (pomoc pri organizovaní akcií).

V **organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu** boli rešpektované základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Bol dodržaný stanovený začiatok a koniec vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín/vyučovacieho dňa a organizácia prestávok.

Školské akcie, exkurzie, kurzy, výlety škola organizovala v súlade s platnými právnymi predpismi.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Žiaci preukázali adekvátne rozvinuté **komunikačné kompetencie**. V aktívnej komunikácii s učiteľmi sa vyjadrovali plynule, spisovne správne a pri práci s textom porozumeli jeho obsahu a dokázali v ňom identifikovať explicitné informácie. Využitie svoje vedomosti na kritické hodnotenie textu im však nebolo umožnené. Príležitosť prejaviť tvorivosť a vyvodiť závery zo získaných údajov nedostali, čo obmedzovalo možnosti rozvíjania ich **poznávacích kompetencií**. Uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania na dvoch tretinách hodín napomáhalo ich rozvíjaniu len na úrovni analýzy. Ojedinelé využívanie nástrojov formatívneho hodnotenia limitovalo rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Sporadicky boli podnecovaní i k uvedomeniu si chýb, ich analýze, korekcii, absentovalo vedenie žiakov k sebareflexii svojich učebných výkonov a zhodnoteniu výpovedí rovesníkov. **Občianske kompetencie** preukázali žiaci aktívnym počúvaním a rešpektovaním názorov spolužiakov. Dokázali zaujať hodnotové postoje a vyjadriť stanoviská k učebným témam, čím participovali na vytváraní pozitívnej klímy, ktorú aj vyučujúci podporovali rešpektovaním osobitosti žiakov a posilňovaním ich sebadôvery. Na vytváraní podnetného prostredia sa podieľali vyučujúci vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. **Sociálne kompetencie** si rozvíjali na väčšine hodín efektívnou komunikáciou s učiteľmi i medzi sebou, priestor na posúdenie výsledkov vlastnej činnosti však dostali len ojedinele.

Výrazné pozitíva

- vytváranie pozitívnej sociálnej klímy

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania k podpore rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a kreativity,
- podporovanie metakognitívnych zručností využívaním metód a foriem práce posilňujúcich rozvíjanie kritického myslenia a schopnosti posúdiť úspešnosť výkonov spolužiakov
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Vypracovaný **ŠkVP** umožňoval uskutočňovať výchovu a vzdelávanie žiakov podľa reálne stanovených strategických cieľov, ktoré zodpovedali personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam. Jeho štruktúra bola v súlade s ustanoveniami školského zákona a aktuálne platným znením ŠVP. Zaistenie deklarovaného **inkluzívneho prístupu** k vzdelávaniu žiakov zastrešovala školská špeciálna pedagogička. Vedenie školy podporovalo odborný rast pedagogických i odborných zamestnancov, ktorý kopíroval ciele ŠkVP, no jeho dopad na edukačný proces nemonitorovalo. Digitálne zručnosti mali možnosť žiaci preukázať len na polovici sledovaných hodín. Metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia a metakognície u žiakov uplatnili vyučujúci na 5 hodinách (10,2 %). **Metodické orgány** sa podieľali na rozvíjaní kľúčových kompetencií žiakov v súlade so zameraním školy. Diagnostikovali úroveň vedomostí a zručností žiakov, analýzu zisteného stavu ich vedomostí však nepremietli do prijímania opatrení k odstráneniu zistených nedostatkov. Pri hodnotení žiakov a pedagogických zamestnancov škola postupovala podľa stanovených kritérií. Vedúci pedagogickí zamestnanci školy plánovanú **kontrolnú činnosť** analyzovali, k zisteným nedostatkom však neprijímali opatrenia.

Napriek pocitu nadmerného zaťaženia z rozsahu svojich pracovných povinností (45 %), sa vzájomné vzťahy medzi pedagogickými zamestnancami a vedením školy vyznačovali **otvorenou klímou**, ktorú vedenie podporovalo organizovaním teambuildingových aktivít. Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi na sledovaných hodinách zaisťovali optimálne pracovné podmienky v triede pre všetkých žiakov. Účinnosť prijatých opatrení na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov menej úspešných žiakov sa prejavila v nízkom počte neprospievajúcich, ako i žiakov, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky.

Poskytovaný **system služieb** patril medzi silné stránky školy. Účinnosť služieb pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní mala vplyv na eliminovanie rizikového správania žiakov, odstraňovanie bariér a vytváranie rovnosti príležitostí vo vzdelávaní.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedúci i ostatní pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii i podkategórii, čím boli vytvorené predpoklady na zabezpečenie požadovanej úrovne vzdelávacieho procesu. Estetický vzhľad interiéru aj exteriéru vytváral motivujúce prostredie, **priestorové podmienky** umožňovali realizovať výchovno-vzdelávací proces a spolu s materiálno-technickým vybavením napĺňať ciele stanovené v ŠkVP.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Z komparácie so závermi z komplexnej inšpekcie realizovanej v školskom roku 2010/2011 vyplynulo, že úroveň pedagogického riadenia klesla (z veľmi dobrej na dobrú) najmä v dôsledku neprijímania opatrení k zisteným nedostatkom v kontrolnej činnosti. Úroveň podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu si zachovala veľmi dobrú úroveň. Zabezpečenie organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s platnými právnymi predpismi a vybavenie všetkých tried i odborných učebni funkčnou digitálnou technikou vytvárali základné predpoklady na naplnenie strategických cieľov školy a jej napredovanie. Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní kleslo z dobrej na priemernú úroveň z dôvodu neadekvátneho rozvíjania poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov, nestimulovania kritického

myslenia a sebahodnotiacich zručností žiakov. V nižšom strednom vzdelávaní zostalo na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevychovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- hospitačnú činnosť zamerať na využívanie efektívnych metód podporujúcich rozvíjanie kritického myslenia, sebahodnotiacich zručností žiakov a uplatňovanie formatívneho hodnotenia;
- prijímať opatrenia k zisteným nedostatkom kontrolnej činnosti a využívať ich k plánovaniu ďalších postupov na zlepšovanie úrovne školy.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program - „Naučme sa učiť – učíme sa pre život.“, učebné osnovy, učebný plán, školský poriadok;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. triedne knihy, triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
6. plány výchovnej poradkyne v školskom roku 2023/2024; plán koordinátorky prevencie v školskom roku 2023/2024;

7. plán profesijného rozvoja a kariérneho postupu PZ; osobné plány profesijného rastu PZ;
8. evidencia sťažností, evidencia školských úrazov;
9. hospitačné záznamy; písomné záznamy o hodnotení PZ;
10. rozvrh hodín, organizačný poriadok, pracovný poriadok, prevádzkové poriadky;
11. dokumentácia súvisiaca s organizovaním mimoškolských aktivít vrátane informovaných súhlasov;
12. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a rady školy za školské roky 2022/2023 a 2023/2024;
13. zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov za školské roky 2022/2023 a 2023/2024;
14. doklady o vzdelaní PZ;
15. plán kontrolnej a hospitačnej činnosti;
16. Konceptia rozvoja ZŠ s MŠ J. S. Neresníckého, Školská 447/3, Dobrá Niva na roky 2020 – 2025.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Renáta Alaksová

Dňa: 29. 11. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Kvetoslava Babiaková, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 12. 12. 2023 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Renáta Alaksová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Kvetoslava Babiaková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Kvetoslava Babiaková, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti